

Baptistengemeente Utrecht Silo
Zondag 14 augustus 2016, Roze Viering
Thema: Oogsten en genieten!
Schriftlezingen: Deuteronomium 14:22-29; 2 Korinthe 9:6-15
Spreker: Kirsten Timmer-Groeneweg

Introductie:

Toen mijn vrouw en ik begin deze maand op familiebezoek waren op het Franse platteland, waren de boeren volop aan het oogsten. Het koolzaad was al geoogst, de tarwe zagen we voor onze ogen verdwijnen in de maaidorsers en het uienzaad was bijna rijp om geoogst te worden. In de vroege avond kregen de bijna kale tarwevelden een gouden gloed. We hebben genoten van de kleuren, de geuren en ook zeker de smaken van de oogst! De oogst waar de boeren zo hard voor gewerkt hebben, daar mogen wij ook van genieten. Op onze beurt werken we ook, in bijv. een betaalde baan, vrijwilligerswerk, relaties, vriendschappen, ... met een oogst als gevolg waarvan we mogen genieten, samen met anderen. Het proces van inspanning, oogst, delen en genieten komen we ook tegen in de twee bijbelgedeelten van vanmiddag.

Deuteronomium 14:22-29:

We verwachten het misschien niet: de opdracht om een feestmaal aan te richten en te genieten met familie en anderen in het bijbelboek met de naam die 'tweede wet' betekent. Als je opgegroeid bent in een kerkelijke traditie waarin elke zondagmorgen de Tien Geboden werden voorgelezen en waarin de mensen zich strikt probeerden te houden aan het naleven van geschreven en zelfbedachte geboden en verboden, dan is jouw beeld van God wellicht dat van een God die van veraf toekijkt en straft als we de regels niet opvolgen. Je denkt dan misschien niet over de Almachtige als een liefdevolle ouder die voor ons zorgt en graag ziet dat we *genieten* van al het goede dat het leven ons biedt. Hij moedigt ons zelfs aan om te feesten van een deel van de oogst.

De Israëlieten, voor wie deze tekst als eerste bedoeld was, stonden op het punt het beloofde land binnen te trekken na 40 jaren van omzwervingen in de wildernis. Door Mozes geeft God hen een handleiding voor het leven. In dit handboek lezen we dat God in Zijn liefde het volk heeft uitgekozen om *Zijn* volk te zijn; Hij wil het beste voor hen en weet wat daarvoor nodig is. De spelregels van het leven, de wetten, scheppen het kader waarbinnen de Israëlieten kunnen en mogen genieten van het leven. Zo was genieten van de oogst tijdens een feestmaal met familie een jaarlijks fenomeen. De achterliggende gedachte van dit genieten was het besef dat zij van God afhankelijk waren voor de oogst,

zodat zij in ontzag zouden leven voor de Heer. Die levenshouding van ontzag voor de Almachtige vertaalt zich vervolgens naar het delen van de oogst met andere mensen in de samenleving, een gebeurtenis die elk derde jaar plaatsvond. Die anderen ... daar was wel iets mee. De Leviëten hadden zelf geen grond aangezien zij aangewezen waren als dienaars van de priesters en dus voor het volk godsdienstige verplichtingen verrichtten. Delen met een ander, die iets voor jou doet, lijkt logisch en een vorm van salaris: voor wat hoort wat. Maar dan die anderen die genoemd worden ... de vreemdeling – soms een vluchteling, de weduwen en de wezen. Deze mensen stonden in die tijd aan de rand van de samenleving: de weduwe had geen man, de wees geen vader, die voor hen kon zorgen. En de vreemdeling was een vreemde eend in de bijt, die de taal misschien niet sprak, vaak geen eigen inkomen had, die moeite had om zich aan de joodse cultuur aan te passen. De vreemdeling, de weduwe en de wees – een blok aan je been want ze leverden jou niets op. En toch de opdracht om met hen te delen, om voor hen te zorgen. Hoe zou *jij* het vinden om te delen en genieten met mensen, die misschien een blok aan je been zijn? Of nog erger, delen met mensen die jou er graag op wijzen dat volgens hun lezing van het Oude Testament homoseksualiteit een grote zonde is en dat je vast en zeker naar de hel gaat, tenzij je vanaf nu celibatair gaat leven? En dat delen, gaat dat om 10% van alles zoals Deuteronomium en andere teksten in het Oude Testament voorschrijven? Moeten we volgens deze wetten leven? ...

Vandaag en 2 Korinte 9:6-15:

Paulus heeft in zijn brief aan de christenen in Korinthe als basis dezelfde insteek over het delen als de tekst uit Deuteronomium: genieten en delen doe je, *wil* je zelfs, om je dank aan God te uiten. Zijn verdere woorden echter worden niet geïnspireerd door de wettelijke bepalingen uit het Oude Testament, maar door de komst van Jezus Christus in deze wereld. Jezus heeft de regels van het oude verbond samengevat in het nieuwe verbond: Heb God lief boven alles en je naaste als jezelf! We leven uit genade, uit Gods liefde, niet langer vanuit de wettelijke bepalingen. Nog steeds delen we met een ieder, die een nood heeft, ongeacht achtergrond, identiteit of sociale status. We geven wat we zelf besloten hebben of het 5, 10 of 100% is, "zonder tegenzin of dwang, want God heeft lief wie blijmoedig geeft." We geven, omdat God ons rijkelijk heeft gezegend. We geven van ons geld, van onze tijd, van onze talenten. En andersom net zo: als we een nood hebben, mogen we ontvangen zonder schaamte of schuldgevoel. God zorgt voor ons door anderen.

Oogsten en genieten. Wat en hoeveel zaaien en oogsten we? Paulus schrijft, "wie karig zaait, zal karig oogsten; wie overvloedig zaait, zal overvloedig oogsten."

Wij mogen met regelmaat onze oogst bekijken en daarvan genieten en uitdelen.

Zaaien we overvloedig in onze relatie en vriendschappen, in onze arbeid en vrijwilligerswerk, in de mensen en dingen die ertoe doen? Als we regelmatig zaaien, is er ook een regelmatige oogst en mogen we dagelijks genieten.

Genieten van wie we zijn, van wat we ontvangen hebben, van wat we bereikt hebben, van wat we willen delen zonder dwang, van onszelf delen.

Als godsdienst docent op een middelbare school heb ik gezaaid in de levens van jongeren die onderweg waren naar volwassen worden. Naast cognitieve kennis vond ik het doorgeven en bespreken van waarden, zoals gelijkheid, respect en eerlijkheid in de lessen heel belangrijk. Veel vwo leerlingen heb ik vanaf de brugklas t/m hun eindexamen elk jaar les mogen geven. Zo ontstond er een bijzondere band. Toen op een dag een bovenbouw leerlinge naar mij toekwam en vertelde dat ze ervan overtuigd was dat ze als man geboren was en vanaf nu ook als man wilde leven, had dat gevolgen. Natuurlijk in zijn klas – ik heb gezien dat zijn klasgenoten hem als man behandelden, hem steunden, dat de vriendschappen die hij had hechter werden. Van uitsluiting en pesten was geen sprake. Waren enkele van de zaadjes die ik in de loop van de jaren in deze jaarlaag had geplant tot bloei gekomen en zag ik nu iets van de oogst? Ik hoop dat ik er aan bij heb kunnen dragen.

Voor elke periode in ons leven geldt dat we de balans mogen opmaken. Die zal er anders uitzien naarmate we ouder worden, omdat we in de loop van ons leven andere accenten leggen. Welke balans, welke oogst heb jij op dit moment? Hoe en met wie geniet je daar komende week van?

Amen